

Завадських Г. М.

*к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу
Таврійського державного агротехнологічного університету
ім. Дмитра Моторного*

БЕЗПЕКА ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

На формування продовольчої системи впливає низка факторів сталого розвитку, таких як соціальні, політичні, економічні та екологічні. Саме вони визначають доступ до продовольства, який у свою чергу, базується на внутрішньому забезпеченні та на експортному потенціалі України. 26–28 липня відбулося Підготовче засідання Саміту ООН з продовольчих систем у м. Рим, участь у якому взяли представники делегацій з різних країн світу. Від України в онлайн форматі участь взяв заступник Міністра економіки України торговий представник України Тарас Качка.

В процесі пошуку національного підходу до трансформації продовольчих систем в Україні визначено три напрями дій, які переосмислюють підходи до національної політики:

- здорове харчування для всіх;
- дружнє до довкілля виробництво»;
- стійкість до ринкової нестабільності та доступність продуктів харчування для всіх [2].

Отже, забезпечення належної якості та безпеки продукті в харчування є невід'ємною складовою та необхідною умовою формування продовольчої безпеки країни. Безпосередньо на якість і безпечність харчових продуктів впливають два основних фактори – галузеве нормативно–правове забезпечення та беззаперечне дотримання його положень на будь–якому з виробничих технологічних етапів [3].

В Україні здійснюють забезпечення розробки, затвердження та впровадження санітарних заходів щодо безпечності та якості харчових продукті в наступні державні інститути: Кабінет Міністрів, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство аграрної політики та продовольства, Державна санітарно–епідеміологічна служба, Державна служба технічного регулювання, Державна служба ветеринарної медицини, Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів та ін.

Відсутність ефективної системи ринкового нагляду об'єктивно спричиняє зниження відповідальності виробників перед споживачем, масовий випуск фальсифікованої, неякісної та небезпечної продукції. Згідно із харчовим законодавством про основні принципи щодо безпечності харчових продуктів, відповідальність заякість і безпеку харчових продуктів покладено на виробника. Перевірки можуть бути планові та позапланові. Перші проводяться від одного до чотирьох разів на рік. Позапланові – за зверненням. Спеціалісти мають право перевіряти лише легально створені заявки лише раз на два роки. Перевірка спеціалістами управління проводиться з відео фіксацією згідно затверджених питань: гігієна, гігієнічні вимоги до підприємства, дообладнання. Оформляється акт у двох екземплярах. За результатами може бути припис, якщо є невідповідності. Споживачі мають право попросити якісне посвідчення на продукцію і уважно передивитися склад.

Одним з найважливіших напрямів державного регулювання безпеки продуктів харчування є розробка стандартів, що визначають склад продукту, допустимі норми вмісту шкідливих речовин. Основою для забезпечення безпеки продовольства міжнародній спільноті став Кодекс аліментаріус (Codex Alimentarius). Це збірник міжнародно схвалених і поданих в однаковому вигляді стандартів на харчові продукти, розроблених під керівництвом FAO/WHO, спрямованих на захист здоров'я споживачів і гарантування чесної практики в торгівлі ними [4].

До останнього часу в Україні діяла система технічного регулювання, в якій вимоги до продукції, у тому числі харчової, визначала держава у співпраці з виробниками [1]. Шляхом розроблення національних нормативно-правових актів формувалося відповідне регуляторне середовище, яке включало технічні регламенти, національні стандарти на продукцію, методичні рекомендації танастанови, технічні умови тощо. Після підписання Угоди про асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання реформувати систему технічного регулювання і привести її до європейських вимог.

В Україні, незважаючи на прийняті нормативні акти та діяльність державних інститутів, покликаних контролювати якість продовольства, проблема безпеки продуктів харчування постає досить гостро. Однак, на жаль, на сьогодні не можна констатувати, що механізм забезпечення безпечності та якості харчових продуктів діє в Україні ефективно.

Список використаних джерел:

1. Завадських Г. М. Ключові аспекти забезпечення якості та безпечності продуктів харчування в Україні в умовах євроінтеграції. Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемелі: матеріали Всеук. наук.–практ. інтернет–конф. (Полтава, 30 вересня 2021). Полтава: ПДАУ, 2021. С. 159–162.
2. Загальний огляд впровадження стандартів з якості та безпеки харчових продуктів. Агроторгівля України, Київ–Берлін, 2021. 92 с.
3. Крисанов Д. Ф. Детермінанти якості й безпечності харчової продукції та мінімізація впливу факторів ризику. *Продуктивні сили і регіональна економіка* : зб. наук. праць : у 2 ч. РВПС України НАН України. К., 2018. Ч.1. С.249–261.
4. Курляк, М. Д. Формування системи національної продовольчої безпеки України: монографія. Львів : Растр–7. 2018. 230 с.

Завадських Г. М.

к. е. н., доцент кафедри економіки і бізнесу

Гришко І.

студентка ІІМК факультету економіки і бізнесу

Таврійського державного агротехнологічного університету

ім. Дмитра Моторного

СУЧАСНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО ТА ІННОВАЦІЇ

Реформування економіки України, її інтеграція у світову систему господарських зв'язків вимагає організації комерційної діяльності на якісно новому рівні. Підприємства України знаходяться у край важкому становищі. Останнім часом актуальності набули питання оновлення та модернізації виробничої сфери. Це пов'язано насамперед із необхідністю зниження енерго- і матеріалоємності вітчизняного виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції українських підприємств за рахунок впровадження новітніх технологій [1, с. 10].

Здатність товару найбільш повно задовольняти потреби людей визначається його призначенням і якістю, що залежить від багатьох чинників, які можна розділити на такі, що створюють якість товару, і такі, що зберігають її на етапах товароруку, зберігання і реалізації. У зв'язку з цим виникла суспільна потреба в цілеспрямованому вивченні товарів як предметів користування і